

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petisors egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért 10 százalékos Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyitór: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kősch Árpád könyvnyomató-intézete. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

Tulajdonpáholyok visszaváltása.

(Három közlemény.)

II.

Azoknak a szerződéseknél, melyeket a páholyokat áruba bocsátó város és az azokat megvásárló egyesek kötöttek, főbb rendelkezései a következők: Az egyesként 500 frtnyi áron eladott páholy azok vevőinek tulajdonába megy át; minden páholytulajdonosnak az általa megvett páholy kulcsa átadatván, részére s illetőleg örökössei vagy engedményesei részére az ezen páholy fölött a tulajdonjog és rendelkezési jog biztosított; jogában áll minden tulajdonosnak a páholyt, bejárata fölött, saját nevével megjelölni s azt, megállapított feltételek mellett, használatra, vagy tulajdonjogilag másoknak átengedni, — fentartja magának azonban a város közönsége az elővételi jogot, hogy az esetre, ha a páholy eladásra kerülne, a város közönségének jogában álljon azt az eredeti 500 frtnyi vételáron magához visszaváltani, mívegből a páholyeladási szándék a városi közönségnek mindenkor bejelentendő. Jogában áll a páholytulajdonosnak az általa tulajdonjogilag megszerzett páholyt akár magának használni, akár abban több, ha nem is családbeli személyekkel, megjelenni. A színházi jövedelem érdekeinek megővése céljából azonban a színházi pénztárnál minden egyes belépő, — a tulajdonost is beleértve, — olyan belépő-díjat fizet, mely egy földszinti első osztályú ülőhely díjának megfelel, de a belépő személyek után ekként fizetendő díjak összege az elsőrangú páholyoknak az illető előadás alkalmára megszabott díjánál többet nem tehet. Ha a páholytulajdonos a netaláni tűzvész esetére, az újraépítendő színházban is biztosítani kívánja tulajdonjogát, köteles a város által fizetendő tűzkár-biztosítási összeghez, az 500 frtnyi vételár arányában, évről-évre hozzájárulni.

Csaknem szösz szerint igyekeztünk idézni a szerződésben megállapított ezeket a pontokat, és pedig úgy, a mint azokat városunk 1892. évi április hó 12. és 13 ik napján tartott közgyűlése, az ekkor 1998. szám alatt megállapított

Szabályrendeletbe is belefoglalta, hogy annál tisztábban lássuk a város és a páholytulajdonosok egymáshoz való viszonyának jogi természetét.

Az első, a mit a felsorolt pontozatokból tisztán láthatunk, az, hogy a város, a páholyokat megvásárlókkal szemben, csupán az elővásárlási jogot kötötte ki. Ma mindenesetre elégtelennek tartanók ezt, hanem kikötnék bizonynyal a visszavásárlási jogot is, a melynek a szerződésből való kimaradását most mindenekelőtt károsnak tudjuk tekinteni. Ha pedig — a mint nem hiszünk — a visszavásárlási jog kikötése bármily oknál fogva, s különösen talán a páholyok értékesítésénél felmerült nehézségek folytán, nem lett volna lehetséges, akkor legalább az elővásárlást olyképen kellett volna biztosítani, hogy a tulajdonos személyében végbemenő minden változás esetében, tehát nem csupán eladás, hanem örökösödés, vagy ajándékozás esetében is, ez a várost tényleg megillesse. Szükséges lett volna ezt különösen az örökösödésre vonatkozólag már csak azért is kifejezetten megállapítani, mert tényleg előfordulhat, a mint — tudunkkal — elő is fordult, hogy örökösödés esetében a páholy tulajdonjoga az örökösök között osztatlan marad, a mi aztán felettébb komplikálhatja a kérdést.

Ennek a jelzett és annyira nélkülözött visszavásárlási jognak a kikötése nélkül pedig nagy naivitás és a tulajdonjog fogalmával való nagymértékű tájékozatlanság kell ahhoz, hogy azt higyük, hogy a város ez általa eladott páholyok felett egyoldalúan megszüntethetné a tulajdonjogot. Ennek egyébként is, — tudvalevőleg, — csupán kisajátítás útján lehetne helye, a mi azonban e szőnyegen lévő kérdésben alkalmazást nem nyerhet.

Meggyőződhetünk a közlött pontozatokból továbbá arról is, hogy a tulajdonpáholyoknak a tulajdonosokon kívül, mások által való használatára nézve a szerződésben foglalt megszorítást általában szigorúan nem vették s annak pontos betartására nem ügyeltek. A szerződés és a szabályzat szerint ugyanis a

tulajdonos a páholyt nemcsak maga használhatja, hanem jogosítva van «abban több, ha nem is családbeli személyekkel megjelenni». Ebből a rendelkezésből, annak szoros értelmezése szerint, határozottan az tetszik ki, hogy a tulajdonos nélkül mások és különösen idegenek a páholyt nem használhatják s meg is kell vallanunk, hogy különösen a színészet érdekeivel ellenkeznek az, hogy a tulajdonpáholyok használatával járó előnyöket bárkire szabadon ki lehetne terjeszteni. E tekintetben tehát a használat ellenőrzése körül mulasztások merültek fel, a melyek megszüntetendők.

Végül még egyet. Különösen hiányosak a szerződési megállapodások azért, mert semmiméni rendelkezést nem tartalmaznak arra az esetre, ha a tulajdonos páholyát használni általában nem akarná. — Mi tudjuk, hogy a közérdek szempontjából a magántulajdon korlátozható is. A nemzeti színművészetnek az érdeke mindenesetre ilyen közérdek. Sajnos, hogy ennek felfogása kevésbé tükrözik vissza a jelzett szerződés megállapodásain! Mindenesetre belé kellett volna foglalni a szerződésbe azt, hogy ha a tulajdonos páholyának igénybevétele felől az előadás napjának déli 12 órájáig nem intézkedik, a páholy az illető napi előadás céljaira másképpen értékesíthető. Igaz, hogy, — s ezt a páholytulajdonosokkal szemben teljes elismeréssel konstatáljuk, — a legtöbb páholytulajdonos, a városi szűgyi választmány felkérésére, a múlt évben hasonló értelmű engedélyt adott, de igaz az is, hogy ez semmi más, mint szives engedély, a melyet a tulajdonosok vissza is vonhatnak, s ekkor ismét bekövetkezhetik az az állapot, a mely oly szomorú látványul szolgál különben eléggé csinos kis színházunkban, hogy a páholyok sokszor csak úgy tátonganak az ürességtől, jöllehet bizonynyal volna közönség, a mely ezeket igénybevénné s jöllehet igen méltánytalan is a sokszor anyagi gondokkal küzdő színtársulatokat, vagy néha a nemes jótékonycélokat attól a jövedelemtől is megfosztani, a melyet egy ily páholyoknak az értékesítése nyújt. (—h.)

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Düledező csárda.

Csukva ajtód, ablakod már,
Nem kellesz te senkinek,
Düledező, roskadt csárda,
Még egyszer felkereslek.

Ifjú voltam, mikor benned
Utójára mulattam,
Tele tüszel, tele hévvel,
Szerelmemről daloltam.

Kit szerettem, azóta már
Mást ölelek karjai...
Megcsalt szívem a világnak
Búcsút készöl mondani.

Düledező, romlott csárda,
Itt maradok melletted,
Roskadózó falaid majd
Maguk alá temetnek.

Szmodics Zoltán.

Ki hatalmasabb?

Ista Danka István.

Elsőbbed lett a férfi, aztán a nő. Látván az Úr, hogy nő nélkül nem élet az élet, alkotta a nőt a férfi oldalbordájából. Ettől fogva oldalbordánk a feleség. Erdekes gondolat, vajjon mi lett volna, ha elsőbbed lesz a nő s aztán a férfi? Mert hogy a nő ostromolta

volna az Urat társ után, bizonyos; elmúlt ezredévek leszűrt tiszta igazsága ez. Erdekes, de meddő kérdés ez, mert a teremtes örökéletű Ura jobbnak látta az emberi-nem erősebbik felének mutatni meg először e semmiből lett legnagyobb csodát: a világot. Hogy miért? Feleletet csak egy harmadik adhatna, a ki sem férfi, sem nő. Olyan értő és gondolkodó lény pedig az Istenen kívül nincs, már pedig Ő fenséges nyugalommal néz szét a széles vizek, az egész világ fölött, de a kutató emberi észnek feleletet nem ad. Férfi vagyok s saját nememnek hízelegni nem akarok; de ha nő volnék, azt mondanám: «Férfi! meg akarta mutatni az Úr, hogy te büszke férfi, nő nélkül semmit sem érsz, semmi vagy. Lágyulj meg kevély fajzat s borulj le az előtt, a kit legutoljára küldtem, a kire legbüszkébb vagyok; hajtsd meg kemény térdedet: a nő előtt!» Ezt mondanám, de nem mondom.

A nőkérdés örök problémája az emberiségnek. Pedig olyan egyszerűnek látszik az egész. Általános felfogás szerint a férfi uralomra született, ura minden létezőnek a teremtes, az ész jogánál fogva, a nő pedig, mint engedelmes, hű szolgatárs, a férfihez csatlakozik. Nekünk édes ábránd ringatózni a hatalom gondolatában, mert a hatalom valóban nagy boldogság. Bámulatosan csökönyös önhihisséggel vallja magát a férfinem az erősebb nemnek s kicsinylő mosolylyal néz a nőre, mint az izmos tölgy a törékeny virágra. És mintha igaza volna! A konvenczió, a megszokás, az elmúlt évezredek mintha ezt bizonyítanák! Való igaz! Mi teszünk, cselekszünk. Lehunyom szememet s a hősök légijója vonul el előttem fantasziikus csoportokban. Világfelforgató hadak, hatalmas uralkodók, művészek, köl-

tők s mások mind, valamely eget ostromló eszmének hőroszai csodás, mondhatnám mitológiai környezetben vonulnak fel s köztük alig látok nőket. Ez a történelem argumentuma. S a társadalmi rend?

Ismeretes a nők örökös küzdelme, a melylyel az egyenlőségért küzdöttek s valóban bámulatosan nevetésges eredménnyel. Hisz ma, a XX-ik század első perczeiben mennyivel van több joga a nőnek, mint évezredek előtt. Nem is beszélék másról, csak a családról. Mi, a művelt nemzetek, elismerjük a házastársak egyenlő jogát. De hát a népek többi milliói! Például a kelet. Ez meg a társadalmi rend argumentuma a férfinem hatalmas volta mellett.

Tehát szinte matematikai pontossággal látjuk bebizonyítva azt a hitet, hogy a férfinem az uralkodó nem. Ezt mutatja a látszat; de ha kutató szemmel azokat a bizonyos titkos erőket és rugókat tekintem, a melyekből a tettek keletkeztek vagy keletkeznek, fájó szívvel látom összeomlani a nekünk oly hízelgő igazságot. Mert a nő telhetetlenségénél fogva a hatalmat is magához ragadta, még pedig nem azt a külsőt, a mi végre is csak fény melegség nélkül, hanem azt a csodálatost, a kimondhatatlant, a mivel szívünket, lelkünket, eszünket, egész valóságunkat a magáévá teszi, hajlítja, forgatja, telhetetlen jókedvében kisujjára csavargatja. Lemondással valom be, hogy mi csak áztatjuk magunkat, a mikor annyira bízunk megacélosodott erőnkben. Pedig voltaképpen a világ teremtes óta csak egy volt, a ki uralkodott: a nő, s csak egy uralom volt: a nőuralom.

A nő az, a ki elveszi szívünket, még akkor is, a mikor neki nem kell, legfőlebb telhetetlen kaczerőségnek; a ki megzavarja eszünket, ezt a jól-rosszul kipallé-

Szab. kir. Eperjes város szünügyi választmányának kérése a páholyok visszaváltása ügyében.

Városunk szünügyi választmánya a színházi páholyok visszaváltásának ügyében a következő kérést intézte a páholytulajdonosokhoz:

„Szab. kir. Eperjes város szünügyi választmánya évek óta foglalkozik a kérdéssel, mikép segíthetné elő városunk szünügyének fellendülését, — mikép nyújthatna hazafias kulturmissziójának teljes tudatában levő s hivatását az igényeknek megfelelőleg teljesíteni is képes színi-társulatoknak olyan otthont, melyben ha nem is fényt, kényelmet, de legalább is közdelem- s nélkülözésektől ment szerény, de biztos megélhetést találának, úgy, hogy a finomultabb ízlésű közönség bátran és joggal követelhetné igényei kielégítését.

Sajnos, a választmánynak minden ez irányú törekvése, alkalmas anyagi eszközök hiányában, csak szép szándék s jó akarat maradt s ha minden lehető elkövetett is arra nézve, hogy a színházat időről-időre minél jobb társulatoknak adja ki, — arra nézve, hogy ezektől a társulatoktól közönségünk hiába hangoztatott igényeinek fokozottabb kielégítésére szolgálható nagyobb áldozatokat, jobb erők szerződését, illendőbb s fényesebb kiállítást méltán követelhetett volna, minél kevesebb alkalma kínálkozott, mert az egyes társulatok szármalms anyagi vergődése minden esetleges követelésnek, kiválsalomnak eleve útját állotta.

A társulatok általánosán annyira óhajtott anyagi boldogulásának legfőbb akadályá kétségtelenül a magán-páholyok intézménye volt s tagadhatlanul mindenki elismeri, — ma is az.

Ily akadályllyal szemben a választmánynak anyagi eszközök hiányában bármily hazafias, nemes törekvése meddő munka, káprázatos, hiú remény maradt.

Időközben változott a helyzet annyiban, hogy a választmány a magas miniszterium jóváhagyásával színházi alapot létesített s ma a választmány abban a helyzetben van, hogy az összes magánpáholyokat színesztünk jobb sorsra érdemes ügyének — teljesen visszaválthassa.

Ez az egyetlen célravezető módja annak, melylyel színesztünk haladását, szebb jövőjét előmozdíthatjuk, — e nélkül kárbaveszett minden gondolat, mely e fontos, hazafias kultur-ügyet előbbre juttatni siet...

Nagy kérelem az s rendkívül fontos és elhatározó színesztünk jövőjére nézve, melylyel (Czím) elé járulunk.

Nem kevésbé nagy, sőt határozottan fontosabb ez a kérelem, melylyel szünügyünk jövőjét ezúttal célozzuk, mint minő elhatározó s fontos volt hazafias kulturális s társadalmi viszonyainkra egyaránt színesztünk jelenlegi tűzhelyének, a színháznak 1881-ben történt létesítése; mert mit használ a szép hajlék, ha benne boldogulni, előrehaladni nem lehet.

Azért nagy bizalommal s egész reménnyel (Czím) ugyaneme hazafias nemes gondolkodása s nagylelkűségéhez fordulunk, melylyel 1881-ben színházunk létesítéséhez páholyával hozzájárulni méltóztatott.

Kegyeskedjék nagylelkű elhatározásával a mellékelt nyilatkozati mintalap aláírása által páholya visszaváltásába beleegyezni s ezzel mindenkorra követésre buzdító példát nyújtani mindazoknak, kiknek hazafias közművelődési célokra áldozhatni a kedvező sors alkalmas módot adott.

Midőn nagylelkű elhatározásáért úgy a választmány, mint Eperjes városa egész közönségének legnagyobb elismerését s leghálásabb köszönetét ezúttal is biztosítjuk, ama tiszteletteljes kérelemmel ajánljuk sorainkat nagyra-becsült jóakarátába, miszerint választmányunkat becses választásával mielőbb megörvendeztetni méltóztatassék.

Eperjesen, 1900. évi márczius hó 4-ikén,
hazafias üdvözlettel,

Eperjes szab. kir. város szünügyi választmánya:

Magyar József s. k., Mandics Ede s. k.,
főjegyző, mint a választmány titkára. polgármester, mint a választm. elnöke.

rozott, kicsiszolt ést s bolondságokra készlet. A ki megbénítja akaraterőnk s balra készlet, pedig te erős férfi jobbra akarnál. Mélyen tisztelt öszüleinke-től mindegyikünk örökölt valamit. A nő kacérságot, kíváncsiságot, könnyelműséget, állhatatlanságot, felületességet, szédületesen pergő nyelvet, féltékenységet, büszke uralomvágyást és mindenekfölött észbolonditóan bájos szépséget. Ezekből áll a nő. A férfi hazug önbizalmat, hamis tudást, a nőkel szemben való föltétlenül gyenge, tehetetlen akaraterőt, két dolgot kart és egy tozonzor, tuskés-borostás arcot. Ez a férfi. A férfinak és nőnek egymáshoz való viszonya a lét első pillanatától fogva a mai napig teljesen egyforma és ilyen lesz a világ végéig. A gyenge nő már Ádámon hatalmaskodott s Ádám valóban hatalmas példáját adta az udvariasságnak, a midőn bájos oldalbordájának a bűnbán is engedelmességet. Jólehet szép ez az ön-feláldozó, feltétlen udvariasság és szolgálatkészség, de részemről Ádám apánk kettős okból is nagyon elvetette a súlykot. Először elvesztettük a paradicsomot, másodszor azóta a nők (külön-külön mindegyik egy-egy Éva) ádámí hódolatot követelnek tőlünk, erősektől, s mi, felvilágosodott epigonjai az öszüőknek, tanult ésszel, erős akaraterővel s egyéb tulajdonságokkal felruházott férfinem, cseppet sem okulva a múlt rengeteg tapasztalásain, ma is úgy, mint akkor a fűgefalevél előtti korban, lehajítjuk fejünket s mint a kezesebárány, szívesen tűrjük, hogy az apró piskóta-lábcskák ránk tapossanak. Oh te erősnék, hatalmasnak nevezett férfinépség s te gyenge asszonyi had!

De menjünk tovább! Az ókorban a nő játékszere volt a férfinak. Így tanultuk mi, így tanítjuk mi s így fogják tanulni gyermekeink. Való igaz, ahhoz a külső

A kéréselevek mindegyikéhez — aláírás és visszaküldés céljából — a következő nyilatkozatot mellékeltek.

„Nyilatkozat.

Melylyel alulírott ezennel kötelezőleg kijelentem, hogy az eperjesi színházban tulajdonomat képező páholyomat — a páholy eredeti vételárának, vagyis a mai pénzérték szerint egyezer korona összegnek lefizetése ellenében — Eperjes városa közönségének eladom, miáltal a jelzett vételárnak kezemhez vételével egyidejűleg a páholy feletti tulajdoni s rendelkezési jogom egyszer s mindenkorra megszűnik.

Kelt, 1900. év hó n.

(Aláírás.)

Öszinte szívvel fejezzük ki e helyütt is forró óhaj-tásunkat arra nézve, hogy ez a mozgalom teljes eredményre vezessen.

Vármegyénk és városaink.

Vármegyei állandó-választmányi gyűlés. A rendszeres tavaszi közgyűlés előkészítése céljából márczius 26-ikán délelőtt 8 órakor a vármegyeháza kisebb tanácstermében állandó-választmányi ülést tartanak.

Vármegyei közgyűlés. Márczius hó 30-ikán d. e. 10 órakor tartják Sárosvármegye rendszeres évnegyedi közgyűlést, melynek tárgysorozatát vármegyénk hivatalos lapjának f. é. 12-ik száma közli.

Zárlat-feloldás. Bártfafürdő-telepen veszettség, Laspispatak községben lépfene ragályos betegség miatt elrendelt községi-, illetve udvar-zárlatot feloldották.

Zárlat. Töltésék községben az ebállomány között a veszettség ragályos betegség megállapítván, a nevezett községben f. hó 10-ikétől 40 napi községi-zárlatot rendeltek el az említett állatfajra.

Zárlat-feloldás. Péchújfalú, Kakasfalú és Janó községben veszettség, Budamér és Vörösvágás községben sertésvész ragályos betegség miatt elrendelt községi-, illetve udvar-zárlatot feloldották.

Zárlat. Mocsolya községben a sertésállomány között a sertésvész, Deléthe községben az ebállomány között a veszettség, Orkuta községben a juhállomány között a ruh ragályos betegség állapítván meg, a nevezett községekben és pedig Mocsolyán f. évi márczius hó 8-tól 30 napi, Deléthén f. hó 8-tól 40 napi és Orkuta községben f. hó 12-től 30 napi községi-zárlatot rendeltek el az említett állatfajokra.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kyss Géza síremléke ügyében kiküldött bizottság márczius 20-ikán tartotta ülését s megállapítván a síremlék feliratát, véglegesen határozott annak megrendelése tekintetében. Az igen díszes síremléket is a bizottság maga választotta meg s az előreláthatólag a halálesetnek első évforduló-napjára már fel lesz állítva.

A Kör jótékonycélú búcsú-hangversenye. A márczius 21-iki zeneeste képében előttünk áll immáron az utolsó habérág is, melyet Körünk zene- és képzőművészeti szakválasztmánya ez évadi működésének díszes és drága koszorújába belefűzött. Ez a galy éppen olyan hervadhatatlan, mint a többiek, de díszes, éke, értéke nagyobb az eddigiekénél s mindenképen méltó arra, hogy berekeszse az egész koszorút. Ezt az utolsó háziesténket különösen jelentékenyvé tette az a körülmény, hogy az emberszeretet, a jótékonyág nemes

fényes, de melegség és lélek nélkül való hatalomhoz kevés köze volt a nőnek, de még a családban sem volt szerepe, mert hisz a férj halála után a saját édes fia hatalma alá került az anya; de hát igazság szerint való dolog-e megfedkezni a hetérákról, a kik hatalmukban tartották egész Róma férfinépségének szívét, lelkét? Elfelejtselek-e te hatalmas, de épp oly szerelmes Antonius? Lelkem szent meggyőződése, hogy a mikor Kleopatra két márványkarja átfonta nyakadat, Hekuba volt neked a világ minden külső fénye, hatalma. Különben odahagyatd volna lelked gyönyörűségét, szépséges királynődet, Kleopatrá s mentél volna a széles vizekre, vad harcztól harcolni hívságos dicsőségért.

És így tovább!

Évszázadok tüntek el s mint hullámzó tenger borul fölējök a múlt. Ott állók a tenger partján és elkialtom magamat a mély vizek fölött: „Jöjjetek elő letűnt hatalmasok s mondjátok meg, boldogabb volt-e országok uralkodni, mint egy szép asszonynak rabja lenni? És megmozdul a tenger tükre és ezernyi fej bukkan fel a habokból, ezernyi fej: az észnek és erőnek mindmegannyi hőse, és köztük egy nő leg, víziószertű gyönyörűséges alak, a kire áhítatos némasággal tekint az ezernyi fej. Tűnik a látomány, eltűnnek a fejek és legutoljában bukkan alá a nagy Napoleon marsallkalapja. Hát te is? Te nagy világfelforgató! Hát még mindig rabja vagy annak a kis pisze primadonnának (a nevét már nem tudom), a kinek csókos ajkánál nem vala egyebe!

Számtalan példát vehetnénk a jelenből is, közelebről saját életünkéből, kisebb-nagyobb múltunkból; de a múlt tükrében tisztábban látszik minden, így hát hagyjuk a jelent!

(Vége köv.)

céljai fűződtek hozzá, a mennyiben tiszta jövedelmét vármegyénk egyik mélyen sújtott községének, az 1899. június 5-iki óriási tűzvész alkalmával több, mint 300,000 kor. kárt szenvedett Palocsának a felségelésére rendezték. De különösen jelentékenyvé tette azt az a körültekintő figyelem is, a melylyel az illetékes tényezők mindent megtettek arra nézve, hogy erre a ritka szép alkalomra valóban ritka szép művelvezetet nyújtó pontokról gondoskodjanak. Úgy az emberbaráti cél, mint a kinálkozó nagy művelvezet meg is tették a kellő hatást s Körünk nemesívű, művelt közönsége oly szép számmal töltötte meg nagytermünket, hogy ez igazán becsületre válik. Két kiváló vendégnek a kegyes közreműködését volt szerencsénk erre az alkalomra megnyerni és biztosítani. Az egyik *Radvány Alice*, Körünk közönsége előtt már oly előnyösen ismert énekművész volt Miskolcra, a ki soha meg nem hálálható nagy szíveséggel és előzékenységgel fogadta Körünk meghívását s messzemenő anyagi áldozatra is készen, időt s fáradságot nem kímélve, közvetlen egy nagyobb utazása előtt is szíves beleegyezését adta ahhoz, hogy annyira tisztelt és becsült kedves nevét ennek — az ő kedvéért e napra tűzött — estének a műsorába belefoglaljuk. Az áldozat, a melyet Körünknek, közönségünknek és az előttünk álló szép célunk meghozni kegyeskedett, valóban nagy volt! Azzal csak egy volt összhangban, sőt azt csak egy múlt és múltatta felül: az a magas művelvezet, a melyet fellépése mindnyájunknak szerzett, s az a legbensőbb hála és lekötözöttség, a mely ennek nyomában a mi szíveinkben támadott. Már fellépése és megjelenése is előre felkelti a legfokozottabb várakozást; magas művésze azonban a legfokozottabb mértékben ki is elégíti azt. Könnyed, a legmagasabb hanglétrán is biztosan szokellő, üde hangja a szíveig hatol s az ellenállhatatlan hatást, a melyet hangjának tiszta csengése, kitartó ereje és szívóssága, mesteri trillái és futamai keltenek, csak fokozza az előadás bája, gondosága s hatalmas drámai ereje. Grieg *„Solvejgs Lied”*-je s Tosti *„Mattinata dala”* volt a két pont, a melylyel a műsor harmadik száma alatt fellépett, mind a kettővel igen zajos tetszést aratva, úgy, hogy számtalanszor meg kellett jellennie újból és újból az emelvényen, sőt az előadottakat meg is kellett tolnani egy szíves *„hogyvolt”*-tal, a melyért a közönség nem tudott betelni hálájának nyilvánításával. Mikor pedig a műsor utolsó-ötötti számában Leoncavallo *„Bajazzo”*-jának örökszép madárdalát énekelte: igazán egészen el voltunk bájolva az előadásnak szíveig ható drámai ereje által. A szűnni nem akaró zajos tapsokra szebbnél szebb magyar népdalokat hallottunk, hasonlóan elbűvölő, szép előadásban. A *„Fecske madár, te is hazudsz!”* dal itt cseng és itt is fog csengeni hálás lelkeinkben hosszan, nagyon hosszan! A másik kedves vendég, közönségünknek szintén igen jó ismerőse, a szabadkai állami tanítónő-képző-intézet jeles tanárnője, a Joachim-ösztdíjnjak egykori nyertese: *Békei Fővsa* hegedűművész volt. Az a nagy taps, a melylyel a közönség fogadta, legékebben szóló tanúbizonysága volt annak, hogy ezzel közönségünk egy igazi kedvenczét akarta kitüntetni szintén, a kinek nagy szíveséggel szemben a hála és az elismerés érzete töltött el mindenkit. Talán nem tévedünk, ha azt hisszük, hogy azóta, hogy utóljára hallhatuk itt, művészetében jelentékenyen előrehaladt. Tudása nagyobboldott, ízlése nemesbedett, kifejezése tökéletesebb lett, technikája igazán bravúrossá fejlődött, — szóval egész művészi egyénisége kialakult. Gyönyörű Joachim-hegedűje méltó eszköz az ő kezeiben, melynek húrjai ha megzendülnek: művészi ihlete, mely az előadás alatt annyira áthatja egész valóját, magával ragad ellenállhatatlanul. Mendelssohn nagyszabású hegedű-versenye, Vieuxtemps *„Adagio”*-ja, s Greizinger, a művésznőnek ajánlott *„Magyar ábrándja”*, valamint a szebbnél szebb pontok, a melyekkel még szereplését megtoldani kegyeskedett, mindmegannyian mesterükre vallottak; mesterükre, a kinek hangjegyét soha sem használó csodálatos precizitása nem ismer semmi nehézséget. E két vendégművészre szereplésére vonatkozó referádnkat csak azzal végezhetjük, hogy diadalul egy-szersmind Körünk működésének egyik legszebb diadala lesz örökre s hogy szerencsésnek és megáldottnak mondhatja magát annak a városnak társadalmi és művészeti élete, a mely őket magának nevezheti. A városunk színeivel ékített nagy virágbokréta, melyekkel a rendezőség őket meglepte, méltó tolmácsolói voltak a közönség érzelmének is, azzal a különbséggel, hogy ennek virágai hervadást nem ismernek soha! A két művésznőt a zenében kitűnő jártasságukról ismert két ifjú barátunk: *Markó Fános*, illetve *Lévay István* kísérték zongorán, általános tetszést és elismerést érdemlően ki a műkedvelőség színvonalán felülemelkedő nagy feladatnak megoldásával, melylyel nemcsak az általuk kísért művésznőknek legteljesebb megelégedését érdemelték ki, hanem — közönségünk megítélése szerint is — annyira méltók igyekeztek lenni ezeknek magas művészetéhez. A vendégek műsor-számai között, bájos összekötő-kapocs gyanánt, Körünknek egy kedves, rokonszenves tagja: *Hartmann Margit* szerepelt zongorán, Litolff *„Fonódalá”*-t és *Utalace „Grand Polka”*-ját adván elő, oly megkapó könnyed technikával, oly finom kifejezéssel, oly ritka szép ütem-érzékkel és oly frappáns lelkiismeretes pontossággal, hogy az úgy neki, mint jeles mesternőjének is nagy becsületére vált s a legáltalánosabb tetszést érdemelte ki a legszebb, a mit a zajos tapsokra szintén szívesen megtoldott fellépésre mondhatunk, az az ítélet, hogy ez mindenképen méltó volt arra, hogy ily magas művészi színvonalon álló pontok közé illesztessék. Végül arról a mindig szép és élvezetet nyújtó keretről kell megemlékeznünk, a melyet a *cs. és kir. 67-ik számú gyalog-eszred zenekarának* kitűnő megnyitó- és záró-pontja nyújtott. Első számképen Beethoven: *„Prometheus”*

megnyitó
Azonban
a mely h
Haydn-fé
sünket n
geniális m
herczeg é
működésé
volt külön
adásának
ennek a
be a jelze
egyszeres
egész éva
kint el-elo
magukkal
sajnálattal
működésé
kialusznal
lassankén
véglegesen
karmester
karnak o
dése sem
a Kör él
a ki lanká
nemes lel
érdekeber
előnökeiv
nek színt
azok a d
fényt és r
a Kör m
hatalmas
is az elis
karmester
az ez ál
Összes k
Körünk
derek köz
búcsút:

Kube
érintkezé
Kubelik
tosítsa A
nyerte, h
fogja figy
sen válass
lalva, ism

A pal
verseny
szépen s
lapunk j
szakválas
ben Ekk
fitéséke

Pály
pályázató

1. L
2. L
jutalma:

3. E
rint vála
jutalma:

Az 1.
lennie ar

1-jére te

a 2. pont

arra, hog

ban felol

lgyen, h

igénybe,

kell lenn

választm

ugyanan

nézve m

E pá

tagjai ve

adható.

Pály

irodalmi

A s

leveléklé

az „Epe

A p

jelzett a

tatásáról

Ennek

intézked

l

Nag

elmúlt

vasárna

de egy

zését is

kisebb

nell. K

megnyitóját hallottuk nagy tökéletességgel előadva. Azonban lehetetlen, hogy különösen ki ne emeljük azt a mély hatást, a melyet a műsor záradékául előadott Haydn-féle «Búcsú-symphonia» gyakorolt. Elismerésünket nyilvánítjuk magának az érdekes darabnak genialis megválasztásáért is, a melyet Haydn, Esterházy herceg udvarában (1790), az ottani magánzenekar működésének megszűnése alkalmára írt. Lehetetlen volt különösen nem éreznünk a búcsú-symphonia előadásának megható ünnepélyességét. Hiszen nemcsak ennek a fényes sikerű estének a műsorát rekesztette be a jelzett gyönyörű zenemű, hanem berekesztette egyszersmind zene-szakválasztmányunk működésének egész évadját is. A mint a zenekar jeles tagjai egyenkint el-elotogatták gyertyáikat s hangjegy-állványaikat magukkal vive, lassankint otthagyták az emelvényt: sajnálattal szimbolizálva láttuk azt, hogy a Körünk működése által meggyújtott és égve tartott lángok is kialusznak egy rövid időre s mi mindnyájan elhagyjuk lassanként Körünk működésének a színterét. De nem véglegesen! A mint a zenekar nagyműveltségű, kitűnő karmestere: *Kohout Lipót*, néhány főtágjával a zenekarnak ott maradt a darab végéig: úgy Körünk működése sem fog teljesen véget érni. *Szinyei Merse István*, a Kör életében annyira nagybecsült, kiváló elnök, a ki lankadatlan kitartással és mindenkinél példát adó nemes lelkesedéssel tesz meg mindent a működés sikere érdekében, a Kör vezértisztviselőivel és szakválasztmányi elnökeivel együtt, ott marad szakadatlanul a működésnek színterén, hogy mikor az új évad kezdetét veszi, azok a drága lángok, a melyek Körünk oltárán annyit fényt és meleget terjesztenek, híven megőrizve és ápolva a Kör működésének színterét: új, fokozottabb, hatalmasabb lobogására kelhessenek! Utolsó szavunk is az elismerés legyen katonazenekarunknak s kitűnő karmesterének mindenkor szíves közreműködéséért s az ez által mindenkor szerzett nagy művelzetért! Összes kedves, nagyérdemű szereplőinktől, valamint Körünknek mindenkor legfőbb büszkeségét képező derék közönségünktől pedig ezzel az édes szóval veszünk búcsút: «A viszontlátásra!»

Kubelik hangversenye. A Kör elnöksége újabb érintkezésbe lépett a Rózsavölgyi és Tsa czéggel, hogy Kubelik hegedűművész hangversenyét lehetőleg biztosítsa. A jelzett czégtől az elnökség azt a választ nyerte, hogy a közszóval fogadott ajánlatot akkor fogja figyelemre méltatni s arra akkor fog érdemlegesen válaszolni ha Kubelik, ki most másutt van elfoglalva, ismét felsőmagyarországi körútjára indul.

A palocsai tűzkárosultak javára rendezett hangverseny nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is igen szépen sikerült. Az anyagi eredményt véglegesen csak lapunk jövő számában fogjuk közölhetni, a mikor a szakválasztmány már határoz a számadások tekintetében. Ekkor fogjuk közölni és nyugtázni a szíves felülfizetéseket is.

Pályázat. Az «Eperjesi Széchenyi-kör» ezennel pályázatot hirdet:

1. *Egy Vörösmartyt dicsőítő ódára*; jutalma: 50 K.;
2. *Egy Vörösmarty költészetéről szóló felolvasásra*; jutalma: 100 K.;
3. *Egy, a tudományok bármely ágából tetszés szerint választható, népszerű ismeretterjesztő felolvasásra*; jutalma: 100 K.;

Az 1. pont alatt említett ódának alkalmasnak kell lennie arra, hogy a Széchenyi-körnek ez év december 1-jére tervezett Vörösmarty-ünnepén elszavaltassék; a 2. pont alatt említett műnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy ugyancsak ez említett ünnepnek a műsorában felolvasásra kerüljön. Utóbbinak terjedelme olyan legyen, hogy felolvasása $\frac{3}{4}$, legfeljebb 1 órát vegyen igénybe. A 3. pont alatt említett műnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a Kör magyar-irodalmi szakválasztmányának házi-estéjén felolvassassék; terjedelme ugyanannyi legyen, mint a 2. pont alatt említett műre nézve megállapított.

E pályázatokon csupán az «Eperjesi Széchenyi-kör» tagjai vehetnek részt; nem-tagnak a pályadíj ki nem adható.

Pályadíjjal csupán tartalom- és külalak tekintetében irodalmi színvonalon álló mű jutalmazható.

A sorszámozott lapokon írott s névreltől jellegű levélkével ellátott pályaművek 1900. október 1-jéig, az «Eperjesi Széchenyi-kör» titkárnál nyújthatók be.

A pályanyertes s esetleg megdicsérett műveknek a jelzett alkalmakkor való előadásáról, illetve felolvasatásáról, valamint kinyomatásáról a Kör gondoskodik. Ennek megtörténteig szerző ebben az irányban nem intézkedhetik. — *Eperjesen*, 1900. február 20-ikán.

Igazgató-választmányi meghatalmazás alapján:

a magyar-irodalmi szakválasztmány.

A magyar-irodalmi szakválasztmány 1900. évi márczius 28-ikán tartandó háziestéjének műsora:

1. Szavaltat. Előadja: *Nagy Teréz* úrhölgy.
2. «A szülők boldogsága». Írta és felolvasa: *Láng Mihály* úr.

Kezdeté d. u. 6 órakor.

SZÍNHÁZ.

Nagyobbára ismételt előadásokban volt részünk az elmúlt hét folyamán. Ez mutatja, hogy közeledik virágvasárnapja, mely nemcsak az eperjesi színi-évad végét, de egyúttal a színtársulatok téli működésének befejezését is képezi. Innen kezdve már csak tengődés a kisebb társulatok élete s bizony-bizony őszig «faluzni» kell. Kiss Pál színtársulata nem tartozik ugyan ezidő

szerint még az elsőrangú vidéki társulatok közé, de viszont tisztességes helyet foglal el azok sorában s faluzásról még virágvasárnap után sem igen lesz szó. Mint a színészeti lapokból olvassuk, fölünk Rimaszombatba visz a társulat útja s a nyár folyamán a kies gömöri városkák közönségét fogják szórakoztatni. Aféle nyaralás lesz tehát az a nyári «faluzás» s bizonynyal alkalmas lesz arra, hogy a főszezonra csak azok maradjanak meg a társulat kötelékében, kik arra minden tekintetben alkalmasnak mutatkoztak. Egyébként a jövő téli évadról még ne beszéljünk. A színi-évi választmány még nem döntött a pályázatok sorsa felett; annyit azonban biztosan tudunk, hogy Eperjes városnak különösen az utóbbi időben tekintélyessé vált műpártoló-közönsége érdekeit, a jövő évi színi-évi garanciáit szokott előrelátásával fogja biztosítani.

Márczius 17-ikén (szombaton) ifjúsági előadásul másodízben adták a «Peleskei nótárius»-t. Eltekintve attól, hogy ezek az előadások komolygág tekintetében nem állanak azon a nivón, melyre szükség volna, határozottan magasnak találjuk a rendes helyérek felének megfelelő belépti-díjakat.

Vasárnap (márczius hó 18-ikán) megismételték a «Kuruczfurtang»-ot, ezt a romantikus tárgyú, Rákóczy korában játszódó, pályadíjat nyert népszínművet. Az előadás kerekded, összevágó, az énekszámok érzéstelesek voltak.

Hétfőn (márcz. 19-ikén) ötödízben adták, félhelyérek mellett a «Sulamith»-ot. Zsúfoltabb volt a színház, mint bármikor; úgy látszik, hogy Eperjesen is eljutunk az u. n. kassza-darabok fogalmához. Változás csupán annyiban volt, hogy Zsingitangot Krasznay helyett Jeszenszky adta, a mit legalább a színlapon is így kellett volna jelezni.

Kiszámíthatatlan a színházlátogató közönség hajlandósága. Különösen kedden, márczius hó 20-ikán, tapasztalhattuk ezt, a mikor *Halmay Kornélia* huszonöt-éves színésznő jubileuma alkalmából «A betyár kendője» került színre. Nem szólunk arról, hogy ez a darab egyike azoknak a régi népszínműveknek, melyek nemcsak azért, mert a sajátos magyar népelethez szokásait, helyzetét, a nép szívét, lelkét, jellemét a maguk eredetiségében, alapos megfigyelés alapján tükröztetik vissza, de egyúttal drámai szerkezetüknek fogva is méltó büszkeségei a magyar színműirodalomnak. S éppen ilyen előadásnál, mely azonkívül egy kiváló tehetségű, kitűnő színésznőnek negyedszázados jubileuma alkalmából jutalomjátékul is szolgál, csaknem üres volt a színház. A közkedvelt színésznőt, ki két szerepet játszott (Kulcsárné és Boris), a kicsiny, de hálás közönség nyílt színen is számtalanszor megtapsolta, megjelente, első jelenésekor pedig egy díszes virágkosárral lepték meg. Nagyobb sikerrel alig adtak még ezidén darabot; *Halmay Kornélián* kívül *Szabados Sándor*, *Berzsenyi Margit*, *Ligetű Mari* általános tetszést arattak.

Szerdán (márcz. 21-ikén) másodízben játszották, telt ház előtt, a Rákosi-Guthy-féle «Napoleon öcsém»-et.

Csütörtökön egy pompás reprise volt; Strauss legszébb zenéjű operettjét, a «Bőregér»-t adták. Előkelő, nagy közönség hallgatta az előadást, melynek teljes hatását a 67-ik sz. cs. és kir. gyalogezred zenekarának kitűnő, jól betanult játéka biztosította. Figyelmesen eszközölték ezúttal a dekorációt is, gondos volt a második felvonásnak finom ízlést kívánó kiállításai is. Határozottan nagy sikere volt *Ligetű Mariának* (Rosalinda). Fényes, szinte pazar tolejtjei teljesen illettek szerepéhez; hangja kitűnően konvenniált a magas regisztereket igénylő énekszámoknak. Játéka is rávallott a rutinirt primadonnára s látni lehetett, hogy egész alakításában az annak idején állandó műsoron volt pompás operette gyakori előadásai alkalmával elsajátított alakítását juttatta érvényre. Mellette *Sz. Kendi Boriska* (Orlofszky) excellált. *S. Berzsenyi Margit* (Adél) nem volt egészen hangjánál; temperamentuma talán az utóbbi időben túlságosan gyakori s megerőltető fellépések miatt nem volt eléggé élénk. *Rátkay* (Frank), *Falussy* (Falke), *Vago* (Eisenstein) s főként *Krasznay* (Frosch) biztosították szintén az összjáték hatását. *Burányi* (Alfréd) igen szépen énekelt.

Pénteken (márczius hó 22-ikén) «Couliisset úr», a múlt évről oly előnyösen ismert francia vígjáték (jobb mondva bohózat) falrengető kaczagásokra adott alkalmat. *Krasznay* ezúttal is alakításainak legjavát nyújtotta. Kitűnő volt *Berzsenyi*, *Szaladosné*, *Szabados*, *Rátkay* és *Vago* is.

Heti műsor. Hétfőn, *Krasznay* és *Rátkay* jutalomjátékául: «Tricoche és Cacolet», bohózat. — *Kedden*, *Kiss Pál* színtársulatának ezredik előadásául, *Kiss Pál* színiigazgató felléptével: «Mozgó fényképek», bohózat. — *Szerdán*, (zónaelőadásul): «Görög rabszolga», operette. — *Csütörtökön*, *Sz. Kendi Boriska* és *Szabados Sándor* jutalomjátékául: «Aranyember», színmű. — *Pénteken*: (zónaelőadásul): «Huszáracsny», népszínmű. — *Szombaton*: «Virágcsata», operette. — *Vasárnap*: «Fehő Klári», népszínmű.

HIREK.

* **Előfizetési felhívás.** Az új évnegyedtől kezdődőleg, lapunkra ezennel előfizetést nyitunk.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor. — fill.
Félévre 5 « — «
Negyed-évre 2 « 50 «

Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalához: *Kösch Árpád* népszínműintézetébe (Eperjes, Fő-utca 59. sz.) küldendők.

* **Kinevezések.** Dr. *Borcsányi István* bártfai járásbírósi albiró a szepes-ófalvi kir. járásbíróshoz járásbíróvá nevezetett ki. — *Likán Jenő* eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot a m. kir. igazságügy-miniszter a nyitrai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. — A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Mauks Vilmos* okl. erdőszet a sovári főerdőhivatal kerületébe erdőszésszé nevezte ki. — *Kraysell Miklós* eperjesi kir. tvszéki díjtalan joggyakornok a löcsei kir. törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezetett ki.

* **Előléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Lakatos Gyula* számvizsgálót, az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság számvevőosztályának vezetőjét, m. kir. pénzügyi számtanácsossá léptette elő.

* **Üzenet a távolból.** *Özv. Kovács Mihályné* szül. Kertész Borbála Szegedről az eperjesi jogásztudományi egyetemen a költői szárnyalású verssel üdvözölte abból az alkalomból, hogy a derék testület a Kollégium épületét, hol Kossuth Lajos nagy hazánkfia három tanuló-évtől töltötte, márczius 15-ikének ez idei évfordulója-kor díszes emléktáblával jelölte meg.

* **Vallásos est.** Kollégiumunk teológiai ifjúságának belmissziói egyesülete egy igen szép és nemes dolog megvalósítását vette tervébe, midőn elhatározta, hogy egy négy-öt estéből álló *vallásos est-cyclust* rendez. Az egyesület az év januárjában *Kassán* tartott egy ily vallásos estét, melynek fényes erkölcsi sikere buzdította arra, hogy megkezdett működését itthon, Eperjesen is folytassa. Az egyes esték idejéről és műsoráról a közönség minden egyes alkalomkor értesülést nyer. Az első est *április hó 4-ikén d. u. 5 órakor a Kollégium nagytermében* lesz, a következő műsorral: 1. Ének: «Fohász», Gounod K-től; éneklő a theol. énekkar, *Szánik Ernő* énektanár vezetésével. 2. Megnyitó; tartja *Mayer Endre* theol. tanár, az egyesület elnöke. 3. Prolog; írta és felolvassa *iff. Porkoláb Gyula* theol. hallg. 4. Felolvasás: «Széchy Györgyné Homonnai Drughet Mária»; tartja *Frenyó Lajos* koll. vallástanár. 5. Ének: «Erős várunk...»; éneklő a theol. énekkar, *Szánik Ernő* énektanár vezetésével. Az estekre annak idején meghívók fognak szétküldetni; de ez úton is fölkeri az egyesület a n. é. közönséget, hogy minél számosabban szíveskedjenek megjelenni.

* **Az ügyvédi-kamara díszgyűlése.** Az eperjesi ügyvédi-kamara tagjai, az ügyvédi-kamarai intézmény 25 éves fennállása, valamint *Kubinyi Aurél* kamarai elnök és dr. *Propper Adolf* kamarai ügyész 25 éves működésének évfordulója alkalmából, 1900. évi április 8-ikán, délelőtt 11 órakor Sárosvármegye székházának nagytermében díszgyűlést tartanak, a következő tárgysorozat alatt: Elnökhelyettes megnyitó-beszéde. Kamarai titkár ünnepi beszéde. Elnöki zárószó. E gyűlése nevezetes és jelentős határköve lesz annak a magasztos útnak, melyet negyedszázad alatt az ügyvédi-kamarai intézmény, mint minden jogállamnak nélkülözhetetlen szerve, megfutott; de különös érdeklődést kelt e díszgyűlés az egész kamara, főként városunk területén abból az okból is, hogy ez alkalommal az ügyvédi-kar két, érdemekben igen gazdag tagja, illetve a kamarának huszonöt-éves át lelkes munkása iránt fogják leróvni a kartársak elismerésüknek, nagybecsülésüknek, szeretetüknek adóját.

* **Műkedvelői színelőadás** lesz április hó 1-jén a Kollégium dísztermében. Ez alkalommal *Teszter Zsófia* kitűnő nyelvmesternőnek tanítványai három, rövidebb vígjátékot adnak elő francia nyelven. Az előadás tisztajövedelme jótékonycézúra fordítottatik. A mennyiben az előadás április hó 8-ikára halasztatnék el, erről a műsor annak idején tájékoztatást fog nyújtani.

* **Az Eperjesi Tanári-kör felolvasó-estélyén** legutóbb *Szutorisz Frigyes* kollégiumi főgimn. tanár igen érdekes és tanulságos értekezését hallgatta meg a szép számban összegyűlt közönség. A felolvasás tárgya szerző «A növényvilág és az ember» című nagyobb munkájának első két fejezete volt, nevezetesen: 1. A gabonamennyekkel kapcsolatban a kenyér kérdése és a növényországból származó mellékételek; 2. a növényország nyújtotta italok mint élelmi-szerek. A kenyérkérdés fejtegetése a mily mély és alapos, ép oly élvezetes is volt. De sok érdekes és tanulságos dolgot hallottunk, a mikor a felolvasó a kávéról, teáról, ezek hamisításáról szölt. A sikerült felolvasásért a szerzőt lelkesen megjelente és megtapsolta a hallgatóság.

* **Színházi hír.** A *Szepesi Lapok* legutóbbi számában a következő, bennünket is érdeklő hírt olvassuk: «A Szepesi Színpártoló-egyesület választmányja f. hó 14-ikén Iglón gyűlést tartott, melyen a beérkezett pályázatok fölött döntött. A szepesi színi-kerületet a beérkezett négy pályázó közül *Kánhegyi* igazgató nyerte el, kire a Kiss Pálra leadott három szavazat ellenében öt szavazat esett. Nem tudjuk, mire volt jó vagy inkább lesz jó a társulat változtatása. *Kiss Pál* derék, becsületes s előékeny igazgatónak tanultuk ismerni, ki az esetleg kifejezésre jutott óhajoknak mindig igyekezett eleget tenni. Utóbb is társulatát újra szervezte s így kár volt a biztost a bizonytalannal felcserélni! Hasonlóan igen melegen szól Kissről és társulatáról a *Karpathen-Post* utolsó száma is, midőn sajnálattal említi a három év alatt annyira megkedvelt társulat eltávozását s reámutat annak a feladatnak nagy és nehéz voltára, a mely az új társulat előtt, a közönség igényeinek kielégítése tekintetében, állani fog. Örövendünk azon, hogy Kiss Pál színiigazgatóról, ki Eperjesen ez idén már másodízben iparkodik megnyerni a színpártoló hatóságokat és közönséget, ilyen elismerőleg ír a szepességi sajtó, melynek szintén volt alkalma Kiss Pál színiigazgatót megismerni s ez alapon fölöle önzetlen véleményét nyilvánítani. Reánk nézve azonban, feltéve, hogy Kiss Pál nyerne el az eperjesi színházat a jövő esztendőre, a szepességi színpártoló-egyesület választmá-

nyának döntése csak előnyös lehet, mert kétségtelen az, hogy az a színigazgató, ki a téli évad jelentékeny részét a szepességi kisebb városoknak kicsiny színpadán tölti el, alig felelhet meg az eperjesi igényeknek, az itteni rendes nagy színház követelményeinek a mint ezt — a legjobb igyekezet dacára — Kiss Pálnál is láttuk. Téli derekán pedig, csupán Eperjes részére már nem szervezhet egy színigazgató sem megfelelő társulatot.

* **Jótekonyczélú ünnepély.** A helybeli neol. izraelita elemi iskola előjárósága a hó 18-ikán a budapesti Ferencz József Tanító Ház javára jótekonyczélú iskolai ünnepélyt rendezett az iskola nagytermében. A márciusi nagy napok emlékének szentelt ünnepély szereplői az iskola tanítványai, kis 7—9 éves gyermekek voltak, kik azonban oly kifogástalan tökéletességgel szavalták az ő kedves Pósa bácsijuk gördülékeny verseit és oly ügyesen, mondhatni routinnal játszották Tábori Róbert «Márczius 15-ike» cz. alkalmi darabját, hogy a nagy számban egybegyűlt közönség azon impresszióval távozott, miszerint gyerekek manapság tulajdonképpen már nem is léteznek. Pedig ezen föltevés nem egyéb ez esetben egy kierzakolt fikciónál, mert hiszen a helyes pedagógiai rendszer, az ügyes vezetés és rendezés tették lehetővé az apró gyerek-népségnek, hogy képességeiket előnyösen kimutassák. E tekintetben az ünnepély értelmi szerzőjének és főrendezőjének, Fleischmann Julia tanítónőnek van a legnagyobb érdeme. Az erkölcsileg úgy, mint anyagilag fényesen sikerült ünnepélyen a tanügy barátai közül ott láttuk Lang Mihály óvónőképző-intézeti és Schlott Gyula kath. gimnáziumi igazgatót.

* **Márczius 15-ike Bártfán.** Az ez idei márczius 15-ikének ünneplését — mint lapunknak írják — Bártfán nevezetessé tette az a körülmény, hogy első ízben ünnepeite meg az iparos-osztály — mint testület, — és az eredmény fényesen igazolta, hogy mennyire magyarrá lett a bártfai iparos-ifjúság. Az ünnepély megtartásának eszméje Arányi Desső városi tanácsnoktól indult ki s ő is rendezte azt, újabb sikert felvéve e téren való eddigi tevékenységéhez. Nagy lelkesedést keltően s szépen énekelte az ifjúság a Himnuszt és Szózatot, Simkó kántor kitudós vezetésével. Arányi tanácsnok alkalmi felolvasásának alapeszméje a 48 előtti s a jelenlegi állapotok társadalmi, politikai, közműveltségi és közigazgatási, irodalmi s művészeti összehasonlítása volt, azzal a konkluzióval, hogy a mai vívmányok mind márczius 15-ikének szülöttei. A tartalmas szép felolvasást lelkes tetszéssel fogadta a rendkívüli nagy számban jelen volt közönség (legalább 600 ember!) s zajos taps jutalmazta a «Szabadság ébredése» című remekül csoportosított és háromszínű tűzzel világított előképet is. Az ünnepély emléke kétségtelenül tartós hatással lesz a magyarosodó iparos-osztályban s ez a főérdem a dologban. Reméljük, hogy még gyakrabban lesz alkalmunk a bártfai közönség hazafias érzelmeinek megnyilatkozásait feljegyezhetni.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedőifjak Egyletének**, — mely az utolsó napokban oly sűrűn rendezte estéit, — márczius 17-ikén tartott estéjén Sziklai Henrik könyvkereskedő volt a felolvasó, ki «Néhány adat az eperjesi Handelsbruderschaft történetéből a XVIII-ik század utolsó negyedében» cím alatt valóban érdekes és tanulságos képet nyújtotta múlt századbeli eperjesi kereskedelmi társadalmi életünknek. Egy darab kulturisztóriai értékkel bíró korrajzot mutatott be eredeti forrásokból, a melynek nem egy vonása manapság is megvalósítható volna kereskedelmi életünkben. Az eperjesi «Handelsbruderschaft»-nak 1770-ben Mária Terézia királynő által adományozott «kiváltságos leveléből» ismertette részletebben a tagok jogait és kötelességeit érintő ama 12 pontot, a melyek a keresztyén életmód folytatására, a kereskedők ülészesére, az előjárók megválasztására, a tagok fölvetelére, az országos vásárokrá, az istenfélélem s a felebaráti szeretet gyakorlására, s egyéb viszonyokra vonatkozó szigorú határozatokat foglalnak magukban. A múlt század kereskedői jogainak és kötelességeinek hű rajza ez, mely élénk pepillantást nyújt kereskedőink testületi szellemének komoly szigorúságába. Majd leírta a felolvasó a «Handelsbruderschaft» szervezetét, a felvételi módokat és feltételeket, s jegyzőkönyvei nyomán a nevezetesebb fegyelmi eseteket. Státusz volt e kereskedői osztály a maga «Bruderschaft»-jával a státuszban, a melynek érdekeit meg az udvarnál s a kancelláriánál is sikeresen védtek. A zsidó házalásra is vannak érdekes esetek és határozatok, mert a «Bruderschaft»-testületi jogából mit sem engedett. Végül a tisztújításokkal járó «áldomás» leírása sem került ki a felolvasó figyelmét, kinek kereskedelmünk múltjára vonatkozó érdekes s történeti szempontból igen értékes felolvasását a legmelegebb érdeklődéssel kísérte és lelkes eljenzésekkel jutalmazta a hallgató-közönség.

* **Hazai beszerzési forások.** A magyar ipar fellendülése érdekében az Országos Iparegyesület közlönye «Hazai beszerzési forások» című melléklettel közöl, melyben a magyar iparcikkék készítőit a vásárlókkal megismertetni kívánja. A jegyzék bárki által megtekinthető az eperjesi kerületi betegsegélyző-pénztár titkári hivatalában.

* **Április 11-ike törvényes szünnap.** A kir. Kúria polgári és büntető-szakosztályai Szabó Miklós elnöklese mellett teljes ülést tartottak, melyen Major Kálmán előadása mellett eldöntésre került a következő vitás kérdés: Az 1868: LIV. t. czikk 255-ik §-a ama rendelkezésének alkalmazásánál, a mely szerint akkor, ha a törvénykezési rendtartásban megszabott határidő végnapja az 1840: XV. t. cz. 201. §-ában törvényes szünnapul nyilvánított valamely napra esik, az a legközelebbi köznapig tejjed, azaz 1898: V. törvény-cikkben nemzeti ünnepnapnak nyilvánított április 11-ike szintén törvényes szünnapnak tekintendő-e?

A Kúria erre vonatkozólag a következő elvi határozatot hozta: Az 1890: V. t. czikkben nemzeti ünnepnek nyilvánított április 11-ike a bíróságokra nézve törvényes szünnapul tekintendő.

* **Sorozások.** Szomorúsággal vegyes vigasságtól visszhangzik ilyenkor tavasz felé az egész ország. Viszik a legények elejét. Azaz hogy egyelőre még csak kezibe adják az «alkalmas»-oknak az igazolványt, melyet ugyan büszkén tűz kalapja mellé, de annál nagyobb keserűséggel jelentkezik vele októbernek elején. Vármegyékben jórészt már befejeződtek az állítások. Kis-Szebenben márczius 1-jén; a felső-tarcai járásban márczius 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. és 9-ikén; a tapolyi járásban márczius 11., 12., 13. és 14-ikén; az alsó-tarcai járásban márczius 15., 16., 17. és 18-ikén; a siroikai járásban márczius 19., 20., 21., 22. és 23-ikén; Eperjes városban márczius hó 24-ikén; a makoviczai járásban márczius 26., 27., 28. és 29-ikén; a szekesői járásban márczius 30., 31-ikén és április 1., 2., 3. és 4-ikén és Bártfa városban április 5-ikén voltak, illetve lesznek a sorozások.

* **Kaszárnya-vétel.** A földművelésügyi minisztérium az Eperjesi Takarékpénztártól a méntelepi laktányát 95,200 koronaért megvette.

* **A kassai javító-intézet.** Most már befejezett tény, hogy rövidesen megkezdik a kassai javító-intézetnek az építési munkálatait. A kormány és a város megállapodásra jutottak és így már mi sem gátolja a nagyszabású építkezés megkezdését. A javító-intézet épületei Wagner Gyula budapesti építész tervei szerint fognak építtetni, még pedig pavillon-rendszer nyomán. Ez intézet egyik legszebb épülete lesz Kassának.

* **Tüzesetek Sárosvármegyében 1899. évben.** Érdekes adatokat tartalmaz a vármegyénk területén 1899. évben előfordult tüzesetekről szóló statisztikai táblázat. Az egész vármegye területén a múlt év folyamán összesen 131 tüzeset fordult elő. A legtöbb volt a siroikai járásban (24) s legkevesebb a szekesői járásban (10). Eperjesen 18, Bártfán 10, Kis-Szebenben 3 tüzeset volt. Hónapok szerint a legtöbb tüzeset (21) volt november hónapban, a legkevesebb (5) májusban.

* **Az Országos Eötvös-Bizottság köztudomás szerint e tavasszal közrebocsátja b. Eötvös József összes munkáinak végleges teljes kiadását.** Mint általában tudva van, a nagybecsű kiadás (20 kötet; 400 ív; 40 írt) tisztá jövedelme b. Eötvös Loránd ajándékából a *Tanító Ház*nak fenntartására fordítatik, melyben — Budapest és Kolozsvárt — szegénysorsú tanítók és tanárok fiai nyerneik főiskolai tanulmányai alatt részben ingyenes ellátást. A bizottság széleskörű munkálkodása élén Széll Kálmán miniszterelnök, gr. Károlyi Tibor a főrendiház elnöke, Wlassics Gyula, Jókai Mór, Beöthy Zoltán stb. állanak — s a kulturális és jótekonyczél elérésére már eddig is igen szép számú előfizetőt szereztek. Az előfizetők névsorában megynékből eddig a következőneveket találni:

Szinyei Merse István, Eperjes
Ev. koll. tanítóképző Önképzőkör, Eperjes
Ev. koll. könyvtára, Eperjes
Kassay István ny. főgimn. hitoktató, Eperjes
Mellán György áll. tanító, Aranybánya, p. Soóvár.

* **A Pesti Hírlap** olvasógos irodalmi eseményvel kezdte az újévet. Gárdonyi Géza ötkötetes nagy történeti regénye ez: «Az egri csillagok», mely a lapban most ér véget. Oly rendkívüli érdeklődést csak kevés mű aratott még, mint a kitudós költő és író ez első nagyszabású regénye. A második negyede újabb irodalmi eseményt jelent be a *Pesti Hírlap*: Mikszáth Kálmán új nagy elbeszélését, melynek közlését a közeli napokban kezdi meg. Az már rég ismert tény, hogy a *Pesti Hírlap* ad legtöbb olvasmányt a napi-események kívül: ad évenként nagy naptárt, havonként kis jegyzéknaplót, divatlapot félórán s mégis most újabb kedvezményt is tart fenn, de már csak legkitartóbb előfizetőinek; azt csak azok kaphatják meg, a kik megszokták nélkül egész éven át előfizetői maradnak a lapnak. Ezért is melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe e páratlan magyar napilapot. Előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fill. negyedévre 7 kor., s a *Párisi Divat* című, hetenkint megjelenő divatlapal negyedévre 9 koronára. Kiadóhivatal: Budapest, V., Váci-körút 78-ik szám.

* **Joghallgatók létszáma.** A *Hivatalos Lap* egyik közelebbi száma közli a jogi-karokon beiratkozott hallgatók létszámát az 1899—1900. tanév első felében. Ezek a következők: Budapesti egyetem jogi-kara 3849, Kolozsvári egyetem jogi-kara 761, Debreczeni jogakadémia 266, Pozsonyi jogakadémia 231, *Eperjesi jogakadémia* 192, Nagyvárad jogakadémia 176, Kassai jogakadémia 166, M. Szigeti jogakadémia 126, Pécsi jogakadémia 123, Kecskeméti jogakadémia 104, Sárospataki jogakadémia 90, Egri jogakadémia 84. Így a hazai jogi tanintézetek hallgatószámának összes száma 6168, melyből a két egyetemre 4610, a tíz jogakadémiára pedig 1558 esik. Egy jogakadémiának tehát átlag 1558 hallgatója van. A budapesti egyetem jogi-karának hallgatószáma a hazai jogtanuló-ifjúságnak 62.41%-ját teszi. A két egyetem jogi-karán az összes jogtanuló-ifjúságnak 74.74%-ja folytatja tanulmányait; a tíz jogakadémián a joghallgatók 25.26%-a tanul; egy jogakadémia hallgatószáma tehát átlag a jogtanulással foglalkozóknak 2.52%-át teszi.

Foulard-selyemruha

S firt 40 krtól

feljebb — 14 méter, postabér- és vámmentesen szállítva. Minták postafordultával küldetnek. Nemkülönb. fekete, fehér és színes «Henneberg-selyem» 45 krtól 14 firt 65 krig méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító)
Zürichben.

* **Megmarta a kutya** *Lazak József* kiskorú fiát Sztányik János csizmadia-iparos kutya, és *Vaskó János* tót-soóvári lakost Sterbinszky Géza ebe. A rendőrség mindkét ebet 9 napi megfigyelésre a gyepmesteri telepre szállította, tulajdonosuk ellen pedig a kihágási eljárást megindította.

* **A kivándorlós molochja.** A központi statisztikai hivatal *Havi Közleményei* beszámolnak róla, hogy január-hónap folyamán Magyarországon 6389 külföldi útlevelet adtak ki. Szepes (540), Ung (469), Zemplén (436), *Sáros (345)*, Abaúj-Torna (420), Gömör (268), Arva (134), Szabolcs (100) vármegyékben, a honnan Amerika igéret földje csábítja magához a kivándorlókat.

* **Legjobb orvoság.** Mindazok, kik gyomor-baj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű *Pserhofer vértisztító-labdacsokat*, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot véltünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz a 15 lablac: 2 kor. 10 fill. A pénz előzetes beklődése után 1 tekeres 2 kor. 50 fillért, 2 tekeres 4 kor. 60 fillért, 3 tekeres 6 kor. 70 fillért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerész, Bécs, I., Singerstrasse 15.

* **A németországi tudományegyetemek immatrikulált rendes és engedélyvel halgatók létszáma** a folyó téli félévben a következő: Berlin 6478 + 4843, München 4049 + 279, Lipce 3481 + 368, Bonn 1886 + 143, Halle-Wittenberg 1636 + 181, Boroszló 1618 + 131, Tubinga 1361 + 30, Heidelberg 1250 + 119, Göttinga 1238 + 87, Freiburg 1235 + 66, Strassburg, 1105 + 64, Marburg 1040 + 74, Erlangen 974 + 20, Königsburg 840 + 44, Giessen 802 + 74, Greisswald 759 + 15, Kiel 757 + 54, Jena 665 + 54, Münster 620 + 12 és Rostock 464 + 19. A würzburgi egyetem hallgatóinak létszáma még nem ismeretes. E nagy létszámot olvasva, csakugyan nem frázis az, hogy Németország a tudományok hazája és klasszikus talaja.

* **Párisi divat.** Az idén Páris a szokottnál is inkább központja lesz a világnak, a kiállításnál fogva s mikor a párisi szabók eredetibb dolgokat teremtenek, igen érdekes a hölgyközönségnek azt tudnia, milyen lapban látja mindazon bámulusos szépségű mintaruhák ábráit, melyek Páris első műtermében készülnek. Ez a lap a *Párisi Divat*, melynek az első francia czégek küldik el mintaruháik fényképmásolatait. S a magyar hölgyközönség nemcsak az ábrákat kapja meg, de olyan szabásmintákat s olyan magyarázatokat kap a lapban, hogy azok nyomán otthon is úgy készítheti el ruháit, mintha Párisban varratna volna. Az anyagok jutányos beszerzésében a szerkesztőség tanácsal is, közbenjárással is segítségére van olvasóinak. A lap többi terét a kézimunka, a háztartás, lakásberendezés, egészség, fővárosi élet, konyha stb. körébb vett czikk-töltik be, lehetővé téve a vidéki olvasóknak is azt, hogy mind e dolgokban a fővárosi fejlettség színvonalán álljanak. A lap szabásminta- és színes képmellékletei is e célzattal szolgálják; ezeken kívül egész ivnyiregeny is van mellékelve minden számhoz. A *Párisi Divat* előfizetési ára egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. A *Pesti Hírlap*-pal együtt egész évre 36 kor., félévre 18 kor., negyedévre 9 kor. Mutatvány-számot készséggel küld a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.** Kiadótlajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILT-TÉR.*

643/8—1899. B. sz.

Ö Felsége a Király Nevében!

Az eperjesi kir. járásbíró, mint büntető-bíró, mint a könnyű testi sértés vétségével vádolt *Kampauer Adolf* elleni bűnügyben, alulírt helyen és időben, a megtartott nyilvános tárgyalások alapján, a vád és védelem meghallgatása után következőleg

í t é l t:

A kir. járásbíró *Kampauer Adolf*, 61 éves, ág. evang., öt gyermek atyja, az Eperjesi Vendéglősök Szövetkezetének elnöke, megfelelő műveltségű, vagyonnal bíró, büntetlen előéletű, eperjesi lakos vádlott a brk. 261. §-ába ütköző és e § szerint minősülő becsület-sértés vétségében vétkesnek mondja ki s mint ilyen a hivatkozott § értelmében az 1892. évi XXVII. t. cz. 3-ik §-ában meghatározott cselekményekért elvárható ide végrehajtás terhével 15 nap alatt fizetendő s behajthatatlanság esetén hét (7) napi fogházra átváltoztatandó egyszáznegyven (140) korona pénzbüntetésre ítéli s kötelezi arra, hogy *Schnürmacher Adolf* tanító, eperjesi lakos, magánvádlónak eljárási költség címén 82 koronát fizessen 15 nap, különbeni végrehajtás terhe alatt s hogy a netán felemlendő és az 1890. évi XLIII. t. cz. rendelkezései szerint behajtandó bűnügyi költségeket a magy. kir. államkincstárnak megtérítse. Magánvádló képviselője dr. Rosenthal Adolf ügyvéd munkadíját 66 koronában állapítja meg önfelel irányában — dr. Müller Bertalan védőügyvéd munkadíjának megállapítását felszámítás hiányában mellözi.

Elrendeli egyúttal a brk. 277. §-a alapján a sértett fél kívánatára, hogy az ítélet vádlott költségére az *Eperjesi Lapok*-ban közzétéssék.

Indokok:

A bizonyítási eljárás folyamán *Kampauer Adolf* panaszolt beismerte, hogy 1899. évi október 28-ikán délelőtt *Schnürmacher Adolf* magánvádlót Eperjesen,

* Az e rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

nyílt helyen testi sértés erősen felhírlapokba kódott a annak szer

Vádolt megerősítés tanúk eskü Hermann és solt vallomá

E szerin vadedeli csel azon körülményeszenvedett-e

E részben magánvádló sachozott s volna, Zimm solt vallom esti 6 óra mészetes, munkáját dolgozni. D kifogásolt n kiállított orz igzatott álla székü orvos pedig a ma iest nem sz ság kóros a határozott s

Mindeze cselekmény szerint mino szerinti becs alladékat lát ítélet rendel s enyhítő k előéletét, tov

I
Vi
K

Posztó
Egy végter hossz 1 férfi-ölt ennyvi
Egy Felöltő-sz gyönyörű sz Peruvienne posztó és t cheviottok, csendőrség s posztógyári
Mintá
Figyelmeztetés: ára, ha közvetlenül vásárolják sással gyári ára

Posztó
Egy végter hossz 1 férfi-ölt ennyvi
Egy Felöltő-sz gyönyörű sz Peruvienne posztó és t cheviottok, csendőrség s posztógyári
Mintá
Figyelmeztetés: ára, ha közvetlenül vásárolják sással gyári ára

nyilt helyen arczul ütötte, de azt tagadta, hogy rajta testi sérülést idézett elő s védelmére felhozta, miszerint erősen fel volt indulva azon, hogy öt magánvádoló a hírlapokban meghurcolta s felszólítás daczára vonatkozott a közleményt visszavonni, el nem ismervén annak szerzőségét.

Vádlottnak a bántalmazásra vonatkozó beismerése megerősítést nyert Trattner Emil és Floegel Antal tanúk eskü alatti, valamint Klein Henrik és Gärtner Hermann érdektelen tanúknak felek által nem kifogásolt vallomásaival.

E szerint szabatos meghatározás tárgyát képezte a vádbeli cselekmény minősítésére döntő befolyással bíró azon körülmény, vajjon a bántalmazás következtében szenvedett-e magánvádoló testi sérülést?

E részben Trattner Emil tanú azt vallotta, hogy magánvádoló még a kérdéses napon a kávéházban sachozott s nem volt kivethető, hogy valami baja volt volna, Zimmermann Osiás érdektelen tanú nem kifogásolt vallomásaiban azt adta elő, miként magánvádoló esti 6 óra tájban házában volt, nem volt olyan természetes, mint egyébkor, tőle slivoviczát kért és írásmunkáját abbahagyta azzal, hogy nem tud tovább dolgozni. Dr. Földi Manó orvos a perfelek által nem kifogásolt nyilatkozatában kijelentette, miszerint az általa kiállított orvosi látlelet lényege az, hogy magánvádoló izgatott állapotban volt; dr. Horovitz Imre kir. törvényszéki orvos elfogadott szakértői felülvéleménye szerint pedig a magánvádoló sem külső, sem belső testi sérülést nem szenvedett, s bár a jelzett pszichikai izgatottság kóros állapot, de nem a btk. 301. §-ában meghatározott sérülés vagy betegség.

Mindezek alapján a bíróság a panasz tárgyává tett cselekményben nem a btk. 301. §-ába ütköző s e §-szerint minősülő könnyű testi sértés, hanem a 261. §-szerinti beületesértés vétségének alanyi és tárgyi tényálladékát látván jogszerűen bizonyítottanak, vádlottat az ítélet rendelkező része értelmében mondta ki vétkesnek s enyhítő körülményeknek véve panaszlott büntetlen előéletét, továbbá azt, hogy a becsatolt hírlappéldánnyal

igazolva van, miszerint abban egy a panaszlott személyét illető súlyos vádat tartalmazó közlemény jelent meg, s hogy Floegel Antal tanú vallomásaához képest ugyanő Budapesten egy szerkesztőségben arról győződött meg, miszerint a cikket magánvádoló távította meg, mit azután tanú panaszlottal közölt, s hogy ez kétségtelenül alkalmas volt a panaszlott nagymérvű lelki felindulásának előidézésére, annyival is inkább, mert vádlott bemozdása szerint, az illető hírlapi közlemény folytán egyik-másik hitelezője biztosítást is foganatosított ingatlanára s a pénzüzetek felmondván a hitelt, ez vagyoni romlását is maga után vonhatta, s hogy tettét mindezek behatása alatt követte el, — figyelembe véve ezeken kívül azon körülményt, hogy a magánvádoló ellenezte panaszlott azon kérelmét, miszerint ezen ügy függőben hagyassék addig, míg az illetékes bíróság azon a jelen ügy elbírálásánál is kiváló fontossággal bíró kérdésben határoz, vajjon a panaszlott ellen irányuló közlemény tartalma a válságnak megfelel-e vagy nem? — másrészt súlyosító körülményként számítva be a vádbeli cselekmény tettes-séggel járt elkövetésének nyilvánosságát, nemkülönben ennek a magánvádoló tanítói állására vonatkozó kihatását, — vádlottat a fent megállapított jogkövetkezményekkel sújtandónak találta.

A bíróság ezen ítéletet a felebbezés iránt lett megkérdezéssel magánvádoló képviselője és panaszlott előtt nyomban s utóbb védőügyvéd előtt is kihirdetvén, abban vádlott megnyugodott, ellenben magánvádoló képviselője a minősítés tekintetében felebbezést jelentett be, — utóbb vádlott és védője is az ítélet egész terjedelmére vonatkozólag felebbezést jelentettek be.

Kelt Eperjesen, 1900. évi január hó 5-ikén.

Fekete Imre s. k.,
kir. aljárásbíró.

(P. H.)

Perfelek képviselői és vádlott felebbezéseiket visszavonván, az ítélet jogerős.

Kir. Járásbíróság Eperjesen, 1900. évi január hó 13-ikén.

Fekete Imre s. k.,
kir. aljárásbíró.

(P. H.)

592—1899. szám.

Arverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbíróság 1899. évi Sp. II. 149/14. számú végzése következtében Petrik István, dr. Müller Bertalan és a Bártfai Takarékpénztár javára **Weinfeld József** elleni ügyekben foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 350 frtra becsült hordó-dongákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Az árverés a fenti ügyekben Pandák Endre zárgondnok javára megtélt 65 frt 35 kr. díjaira és végrehajtatóknak még járó összegek erejéig **Hertneken, 1900. évi április hó 2-ikén d. u. 3 órakor** fog megtartatni, s erre a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Bártfán, 1900. évi márczius hó 14-ikén.

Iff. Mikler Sámuel,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó

Eperjesen a lócsei híd közelében
egy 3 köblös I. osztályú, szép fekvésű

szántóföld.

Bővebbet Szabol Endre, Kálvária-út 4. sz.

Holland-amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:

Maasdam: márczius 29-ikén déli 12 órakor;
Amsterdam: április 5-ikén d. u. 5 órakor;
Statendam: április 12-ikén déli 12 órakor;
Werkendam: április 14-ikén d. u. 1 órakor.

Új kettőscsavarú gőzhajók:

Rotterdam 8302 t., Statendam 10320 t., Potsdam 12500 tonna.

Arak: Az I. hajóoszt.-ban 240 kor.-tól feljebb) a kikötőből.
A II. " " 204 kor. 50 fil.
III. osztály 185 kor. 40 fil. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda:
Bécs, IV., Weyringergasse 7A.

Fióki-irodák Ausztriában: Brunn, Innsbruck és Trieszt.

A közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

Az eredeti levél szövege fordítva.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész úrnak, Neunkirchen,
Alsó-Ausztria.

New-York, 1898. május 18.

Tisztelt Uram!

1895. november 12-ikén rheumatizmus következtében kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig egy és ugyanazon helyen feküdtem és nem voltam képes egy tapodtat sem mozdulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra esett, jelöl a nagy fájdalomnak, melyeket ezen évek alatt kiállottam. Majdnem minden gyógymóddal megpróbálkoztam, így villamos borogatással, török fürdővel stb. és az orvosok minden fajtájával, de azért jobban nem éreztem magamat, úgy, hogy az orvos, kihez utójjára fordultam, a pénzt sem fogadta már el, miután azt mondta, úgys hiába. Azon időben történt, hogy találkoztam egy barátommal, ki nekem a Wilhelm-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztító-teát ajánlotta, mint csálhatatlan szer a rheumatizmus ellen. Bizalmatlan voltam ez új szer iránt, s elmondtam, hogy mi mindent használtam már eddig. A sors úgy akarta, hogy irjak Önnek és szívem azt sugalmazta, hogy mégis van egy segítő, ki engem meggyógyít. És csakugyan meggyőződtem, hogy el egy ilyen megmentő. Nem tudom szavakban kifejezni azon fájdalmakat, melyeket a három éven keresztül kiállottam, de most már nem zavarja semmi egészségemet és e pillanatban úgy érzem magam, mintha újra születtem volna, a világ minden kincsénél többre becsülve a Wilhelm-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztító-teát.

Legyen oly jó Uram és küldjön nekem postafordultával úv. m. 1 tuczat (12) csomagot az Ön Wilhelm-féle antiarthritis, antirheumatikus vértisztító teájából.

Önnek a legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, maradtam tisztelettel

Gordon M. József, 179 Orchard str., New-York.
Amerikai Egyesült Államok.

MIKOLIK ISTVÁN

EZELŐTT LINKESCH KÁROLY

Fő-utca * EPERJES Szentandrásy-ház

Fűszer-, csemege-, lisztkereskedés.

* Bor: * Vasárú:

Villányi, Balatonvidéki, Szegzárdi, Aszú stb. || Elsőrendű zománczott konyhaedények.

Kávé-, mandula-, húsvágó-gépek, faárúk.

● ● ● ● Kerékpár-raktár ● ● ● ●

Ujdonság: láncz nélküli „Graciosa“.

Kerti-, virág- és vetemény-magvak.

A Salvátor-forrás főraktára.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölktenek.

Postó-széljelleküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3*10 méter hosszú, elegendő 1 férfi-öltözetre csak ennyibe kerül:

frt 2 80 jó
frt 3 10 jó
frt 4 80 jó
frt 7 50 finom
frt 8 70 finom
frt 10 50 legfinomabb
frt 12 40 angol
frt 13 95 Kammgarn

valódi
gyapjú-
ból.

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltő-szövetek méterje 3 frt 25 krtól feljebb. Loden gyönyörű színekben: egy vég 6 frt, egy vég 9 frt 95 kr. Peruvienne és Dosking, állami, vasúti hivatalnoki ruha-posztók és bírói talár-posztók, legfinomabb kamgarnok és cheviottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyorség és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szoliditásáról ismert

posztógyári raktár: KIESEL-AMHOF, Brunnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Figyelmeztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül hozatják, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetítés útján vásárolják. A Kiesel-Amhof brünni cég az összes szövetekkel valóssággal gyári áron küldi s engedélyt nem számít hozzá.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára. — Egy nagy palaczk ára 2 korona 70 fillér.
Egy kis palaczk ára 1 kor. 36 fil.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fil.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fil.
1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fil.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Cs. kir. osztr.-magy. szabadalmazott
önműködő
**Peronospora-készülék
Compressor**

legjobb, legolcsóbb, legegyszerűbb s legtartósabb fecskendő egészen nemes fémekből (réz- és vörös-öntvény), 12 forintjával darabját szállítja

● **Fischl Emil** ●
cs. kir. szabad. tulajdonos
Bécs, V/2., Griesgasse Nr. 1.

Gazdas. egyletek, szövetségek és vaskereskedők engedélyben részesülnek kötésszerű vételeknél.

Képviseletek kerestetnek!

Képes árlap, magyar, német, olasz és horvát nyelven, ingyen és bérmentve.

Vigyázzunk a védjegyre!
Máriaczei gyomor- és cseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülsénel.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyében ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél étellekkel és italokkal, gúszták- és hámorrhozáknál. Emelt bajoknál a **Máriaczei gyomor- és cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brády Károly** gyógyszerháza a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt.

A **Máriaczei gyomor- és cseppek** valódi kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Honfoglalás:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szilva:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

Van szerencsém Eperjes városa és környéke t. cz. közönségét értesíteni, miszerint Pschorr G. müncheni sörfőzdéjéből kikerülő elősmert, világhírű

Müncheni Pschorrbräu
kizárólagos képviseletét Felsőmagyarország részére átvettem.

A **Müncheni Pschorrbräu a legkitűnőbb üdítő ital és dús malátatartalmánál fogva elsőrangú orvostanárak által vérszegényeknek, gyomor- és mellbajosoknak, valamint lábbadosóknak legméglegbben ajánlatik.**

Hordókban és palackokban pasceurizálva mindenkor raktáron. — Szives rendeléseket kér teljes tisztelettel **Pollák Róbert, Kassa** a Müncheni Pschorrbräu képviselője.

Eperjesen kapható palackokban:

Holénia Béla

fűszerkereskedő úrnál, valamint

Berger nagykávéházában.

☛ Minden ünnep- és vasárnap csapolás a Berger-nagyszállóda éttermében! ☛

Eladó birtok.

Reiszinger-féle, az eperjesi határban, a Szt.-László- (Villegz-) hegy körül fekvő, mintegy 54 köböl szántóföld- és rétekből álló birtok, lak- és gazdasági épületekkel együtt, **szabad kézből eladó.**

Értesítést ad Boross ügyvéd.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsöléséket alkalmaztatik köszvénynél, csúsznál, tagzsugatasnál és meghűléseknel, és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi nepszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerháza készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLFSADT cs. és kir. udvari szállítók.

Esemény a magyar irodalomban!
NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSZIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR.

Tizenkét kötetben.

Eddigél három kötet jelent meg.
Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára **192 korona**

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

MARCZALI HENRIK

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre

e rendelés segélyével, mely kivagandó és levelezőlapra ragasztva, hozzátk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság

Budapest, VIII. k. Utó-út 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet az élet biblijája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretést és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatra gyönyörködött is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendlem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

ez című művet 12 kötetben 192 koronáért, tulajdonul vevén, hogy eddigél három kötet jelent meg s a további kötetek négy havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek külsőlegre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetét a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítanók.

Kelt

Név:

Állás:

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dúsán felszerelt * Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Arjegyzékek, számlák, czégekártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intévelek, czímkék, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítás.
Különlegesség könyvnyomdai szinnyomasban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Pénzüntézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérleg számlák, üzleti könyvek (szines vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződéses, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, szinlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Bármely hirlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítendő nyomtatványokról — postalordullával.

Nyomatott Kösch Árpád könyvnyomdátó-intézetében Eperjesen.

Előfizetési ár negyedéve 2

Hirdetési díj: Háromszert jutányosabb. Boly

Tulajdon

Ezek voltak a páholyok sok év előtt időben már-már nosokból álló járó anyagi ké

A városi meghozott hat akar keresztül szintársulatok egyaránt javo a melyet maga alapelve tett, — szabályrend pont) kimondoz cél gyanánt koda törekedjék előforduló eseti vállassanak.

Tudomásun szabályrendelet a színház felép merült fel, a tulajdonosnak a páholyok intézm előnyösnek nem kívánták s a mányának tény páholyt visszavá kezik a színügy lésére, a melyer mely azt volt k városi színházala miatt a visszavás

Nézetünk sze váltásának a sze által megengede szolván semmit azért se lehet cztellenül van val

AZ „EPERJ

Nev
Csa
T
S
K
K
Tal
A
Tit
N
Egy
K
Ki
K

Ki h

Ki hát a hatalm tulajdonságait har mindig leteszik a mint hűséges vaza hiven együgyű el annak, pedig a ha mestertől kezdve de hány lakója va szív s mit ad cseré